

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

RIB onderzoek duurzame warmte RWZI Aarle-Rixtel

Datum

27-01-2020

Geachte leden van de Raad,

Via deze RIB informeren wij u over een onderzoek dat wordt uitgevoerd naar de mogelijkheden om de gebouwde omgeving rondom de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Aarle-Rixtel duurzaam en aardgasvrij te kunnen verwarmen met de restwarmte die vrijkomt uit het afvalwater bij de RWZI.

Aanleiding

In het Nationaal Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland in 2030 49% minder CO₂ uitstoot ten opzichte van 1990 en dat we in 2050 nagenoeg energieneutraal zijn. Dit houdt in dat we niet langer afhankelijk willen zijn van fossiele brandstoffen. Voor gemeenten komen hier grote opgaven uit voort, zoals het deelnemen aan de Regionale Energie Strategie en het maken van lokaal beleid voor grootschalige opwek, besparing en de transitie naar aardgasvrij verwarmen en koken. Richting 2050 zullen we flinke stappen moeten zetten om in de gehele gebouwde omgeving aardgasvrij te verwarmen en te koken. Deze transitie naar aardgasvrij noemen we de warmtetransitie. Elke gemeente heeft de opdracht gekregen om uiterlijk in december 2021 samen met vastgoedeigenaren, bewoners en netbeheerders een Transitievisie Warmte vast te stellen. In deze Transitievisie Warmte komt een wijk-voor-wijk-stappenplan waarin duidelijk wordt wanneer welke wijk wordt aangepakt. Voor de wijken die voor 2030 al beginnen met de warmtetransitie, zal de gemeente een voorlopige strategie moeten opstellen die inzicht geeft in de manier waarop het proces naar aardgasvrij vorm krijgt en welke mogelijke warmtealternatieven er zijn.

Ook in Laarbeek moeten we een Transitie Visie Warmte gaan opstellen. Hierin komt een tijdspad voor het verduurzamen van de verschillende wijken in de gemeente, zodat iedereen weet wanneer zijn wijk aan de beurt is. In welke wijk we als gemeente als eerst willen beginnen, hangt af van een aantal haalbaarheidscriteria. Een hele belangrijke hierbij is de aanwezigheid van een alternatieve warmtebron in de omgeving. Maar ook de technische en economische haalbaarheid van het warmtealternatief (denk aan investerings- en onderhoudskosten) en draagvlak onder inwoners zijn belangrijk.

Een van de grootste potentiële warmtebronnen in onze gemeente is de RWZI in Aarle-Rixtel. Het afvalwater dat in de RWZI verwerkt wordt, bevat naar schatting 100 à 200 TJ aan thermische energie. Dit is voldoende voor het verwarmen van ongeveer 6000 huishoudens. Deze energie zou kunnen worden ingezet om middels een warmtenet de directe gebouwde omgeving te voorzien van duurzame warmte. Dit wordt aquathermie genoemd. De aanwezigheid van de RWZI is de directe aanleiding voor nader onderzoek, maar het onderzoek is breder opgezet en neemt andere duurzame warmtealternatieven in het onderzoeksgebied mee in de analyse. Om zeker te weten dat het gebruik van de warmte vanuit de RWZI financieel en technisch haalbaar en maatschappelijk wenselijk is, is het goed

dit alternatief te vergelijken met andere mogelijke duurzame warmteoplossingen (zoals individuele warmtepompen of een collectief systeem gevoed door een andere bron). Middels dit onderzoek kunnen we de mogelijkheden voor duurzame warmte in de omgeving van de RWZI in kaart brengen in de op te stellen Transitievisie Warmte en kunnen we een bijpassende transitiestrategie ontwikkelen.

Partners en financiën

Vanuit de zoektocht naar alternatieve duurzame warmtebronnen is contact gelegd met het Waterschap Aa en Maas om de potentie van de rioolwaterzuiveringsinstallatie verder te duiden. Toen duidelijk werd dat deze potentie inderdaad erg groot is en het waterschap actief medewerking wil verlenen aan verder onderzoek, is contact gezocht met Enpuls om een plan van aanpak op te zetten. Enpuls is opgericht door Enexis Groep en is een onafhankelijke organisatie zonder winstoogmerk met energie-experts en conceptontwikkelaars. De gemeente Helmond is aangesloten bij deze samenwerking, omdat de ligging van de buurt Eeuwsels, net als Aarle-Rixtel, nabij de RWZI is. Zowel Aarle-Rixtel als De Eeuwsel worden onderzocht als potentieel afzetgebied voor de warmte van de RWZI. Het Waterschap, de gemeente Helmond en de gemeente Laarbeek zijn officiële opdrachtgevers van het onderzoek. Enpuls sluit aan als onafhankelijk adviseur van de drie opdrachtgevers en kijkt mee in het proces. De kosten van het onderzoek bedragen naar verwachting ongeveer €50.000,- en worden gelijkmatig verdeeld tussen de opdrachtgevers Waterschap Aa en Maas, gemeente Helmond en gemeente Laarbeek. Het betreft vooral een technisch/rekenkundig onderzoek. Er wordt dus niet gemeten of gegraven in Aarle-Rixtel, de inwoners merken niets van dit onderzoek. Wel worden zij, via een publicatie in de Mooi Laarbeek Krant en op de website van de gemeente alvast geïnformeerd. Als de resultaten van het onderzoek binnen zijn, worden de inwoners verder geïnformeerd en wordt een dialoog aangegaan over hoe Aarle-Rixtel het beste aardgasvrij gemaakt kan worden. Op termijn zal dit ook gebeuren voor de andere kernen en voor het buitengebied. U heeft al eerder een informatiebrief ontvangen over een dergelijk onderzoek in Mariahout, waarbij naar andere technologieën wordt gekeken.

Vervolg

Het onderzoek vergelijkt de verschillende aanwendbare warmtebronnen in de omgeving van de RWZI (Aarle-Rixtel en de Helmondse wijk de Eeuwsels). Deze resultaten worden verwerkt in de op te stellen Transitievisie Warmte. Uiteraard gaat aan een werkelijke uitvoering een uitgebreid proces vooraf van overleg en besluitvorming met de inwoners van Aarle-Rixtel en de gemeenteraad. Het onderzoek wordt naar verwachting afgerond begin mei 2020. Nadat er meer duidelijkheid is over de mogelijkheden voor vervolg, gaan wij hierover graag met u in gesprek.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris van Laarbeek,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W.M. van de Ven'. The signature is fluid and cursive, with a large, sweeping flourish at the end.

J.W.M. van de Ven

de burgemeester van Laarbeek,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F.L.J. van der Meijden'. The signature is cursive and somewhat stylized, with a prominent flourish at the end.

F.L.J. van der Meijden